

Referat rådsmøte 18.03.2025

Til stede

Navn	Organisasjon
Arvid Ellingsen	LO
Kristian Illner	LO
Margrethe Gjessing	NHO
Tord Hauge	NHO
Kristin St. Hilaire	KS
Odd Joar Svensson	KS
Kristine Bettum	Virke
Trond Bergene	Spekter
Ingeborg Lovise Tyse	Utdanningsforbundet
Einar Hanisch	YS
Anja Johansen	FFF
Aage Alexander Foss	FFF
Elin Dahling	HØY
Ketil Solbakke	HØY
Trine Røssevold	NFFL/KFF
Cathrine Westmork	Kompetanseforbundet / FuN
Thea Tuset	ONF
Ingrid Marie Aarre	ONF

Forfall

Brynjard Rønningen	KS
--------------------	----

Gjester

Statsråd Aasland	Regjeringen/KD
Evita Lill Bergstad	HK-dir
Markus Roos Breines	Fafo
Kjerstin B. Klokkeide	HK-dir
Bernt Bucher-Johannessen	Hanen
Camilla Sæbjørnsen	Norsk gardsost

Observatør

Christin Drangslund	NOKUT
Carl Endre Espeland	HK-dir (sak O-18/25)
Sveinung Skule	HK-dir (sak O-18/25)

Sekretærer

Margareth Haukaas	HK-dir
Linda Kjosaaas	HK-dir

Dagsorden

Sak A – Innkalling – godkjent

Sak B – Dagsorden – godkjent

Sak C – Referat fra rådsmøtet 28.01.2024 – godkjent

O-11/25 AU orienterer

Leder orienterte om brev til KD om tilbakeføring av midler, status for samling med Nasjonalt fagskoleråd og fagrådene den 2. april med påmeldingsfrist 19. mars, nytt fagråd for kunstfag er planlagt igangsatt før sommeren.

O-12/25 Studietur til Danmark

Arbeidsgruppen orienterte om den planlagte studieturen som i år går til Danmark. Rådet ønsker å forberede seg til turen og i rådsmøtet i juni vil det bli satt av tid til en grundig orientering om det danske utdanningssystemet og de mange nylige reformene.

O-13/25 Utdanning.no

Evita Lill Bergstad fra utdanning.no orienterte om arbeidet de gjør for å utbedre sin informasjon om høyere yrkesfaglig utdanning gjennom portalen [Utdanning.no](https://www.uto.no/)

Prosjektmidlene har blant annet finansiert en ny, fast fagskolestilling på innholdsteamet.

Siden 2024 har utdanning.no jobbet med å etablere importør fra offentlige og private fagskoler og i 2025 skal man sammen med eksternt designbyrå etablere en ny tjeneste som heter "Fagskolelevelgeren». Denne vil tillate brukeren å plote inn sin yrkesfaglige kompetanse/generell studiekompetanse, og se hvilke fagskoleutdanninger de er kvalifiserte til å søke på.

Det er utfordrende at fagskolene ikke har et felles system som i UH, og dette skaper mye merarbeid for både fagskoler og utdanning.no. De nasjonale fagrådene, organisert under Nasjonalt fagskoleråd, har i oppdrag å kvalitetssikre yrkesbeskrivelser. Dette arbeidet er pågående.

Rådet meldte tilbake at HK-dir må ta hensyn til mangfoldet av opptaksgrunnlag som finnes innen sektoren og informere godt om for eksempel realkompetansevurdering.

D-14/25 Kampanje for høyere yrkesfaglig utdanning

Arbeidsgruppen orienterte om status for arbeidet og foreslo et overordnet mål for kampanjen å øke kjennskapen til HYU på nasjonalt nivå. I denne omgang foreslår arbeidsgruppen at primærmålgruppen er ungdom i videregående opplæring og voksne som er i arbeid og trenger kompetansepåfyll eller ny kompetanse. Sekundærmålgruppen er foreldre og foresatte, dersom primærmålgruppen er de unge og rådgivere og karrieresentre.

Rådet diskuterte tidsperioden for kampanjen og målgruppen, og pekte på at Meld. St. 11 (2025-2026) særlig nevner synlighet og tiltak rettet mot karriereveiledere. Rådet diskuterte også om kampanjen skulle være en påvirknings- eller rekrutteringskampanje og om man burde skille mellom studenter som tar gradstudier og etter- og videreutdanning, samt rette søkelyset mot arbeidslivet i offentlig og privat sektor. ONF foreslo å bruke kompetansen til fagskolestudentene i utviklingsarbeidet.

Generelt rundt synlighet foreslo et rådsmedlem at nasjonalt fagskoleråd deltar på den nasjonale karrierekonferansen.

O-15/25 Fagskoler i en brytningstid - Muligheter og begrensninger ved nettbaserte utdanningstilbud

Markus Roos Breines fra Fafo orienterte om rapporten Fagskoler i en brytningstid.

Lenke til rapporten: [Fagskoler i en brytningstid | Fafo-rapport 2024:46](#)

Rapporten har søkelys på tekniske fag og helsefag – fagområder som har tydelige praktiske dimensjoner. Man ser tydelig at undervisning på nett fungerer og at man kan løse det praktiske aspektet gjennom samlinger og øving på arbeidsplassen. Samtidig tegner det seg noen tydelige forskjeller mellom fagområdene: muligheten for videreutdanning innen de tekniske fagene var veldig gode og støttet av arbeidsgiver, slik var det ikke for mange helsefagarbeidere. For denne gruppen var det krevende å studere. Det samme gjaldt utfallet av utdanningen innen tekniske fag fikk man høyere lønn og andre oppgaver mens helsefagarbeiderne ikke hadde like gode forutsetninger.

Fra lærernes perspektiv var det en fordel med studenter som allerede var i jobb og de strakk seg langt for å være tilgjengelige for studentene – selv på kveldstid eller andre tider da studentene hadde tid til å studere. Dette mente lærerne var viktig for å forhindre frafall. Nettutdanning viste

seg å være spesielt viktig i distriktene da det kunne være tungvint å reise til andre steder kombinert med jobb og familie.

Rådet stilte spørsmål rundt kjønnsperspektivet i rapporten og om dette var ivaretatt. Rådet ytret ønske om å se nærmere på de private fagskolene som i stor grad tilbyr nettbaserte utdanninger og også har asynkrone opptak.

O-16/25 Utredninger

Kjerstin Bruvold Klokkeide fra HK-dir orienterte om to av utredningsoppdragene:

- Bruk av ECTS i HYU
- Kartlegging av pedagogiske utdanningstilbud for fagskolelærere

Hun vil orientere mer om progresjon og evaluering av bruken av nasjonale planer i neste møte.

O-17/25 Håndverksystemerutdannelse i Aurland

Bernt Bucher-Johannessen i Hanen og daglig leder i Norsk gardsost Camilla Sæbjørnsen orienterte om fagskoleutdanningen innen ysteri og pommelierutdanningen behov for nasjonale utdanninger da fylkeskommunen vil prioritere regionale studier.

I 2025 er opptak av ysteteknikere i gang etter press fra faglig råd. Tre utfordringer trekkes fram: et enormt stort behov for ysteteknikere i bransjen, mangel på fagfolk i bransjen som kan undervise og at meieri på NMBU nedprioriteres.

Nasjonalt fagskoleråd følger opp saken med KD.

O-18/25 Statsråd Aasland besøker Nasjonalt fagskoleråd

Statsråd Aasland deltok i rådsmøte 18. mars og holdt et innlegg om stortingsmeldingen. Statsråden var tydelig på at høyere yrkesfag er en sektor som skal prioriteres og fortsatt gis rom for vekst. Samtidig påpekte hun viktigheten av å ta vare på egenarten til sektoren og at man ikke nødvendigvis må speile utviklingen innen UH-sektoren for å oppnå de målene man har satt seg. Hun la også vekt på internasjonalisering som et prioritert område der man har store spørsmål, som blant annet ECTS, å jobbe videre med.

V-19/25 Stortingsmelding om høyere yrkesfaglig utdanning

Rådet diskuterte tiltakene i stortingsmeldingen og hvordan rådet skal arbeide videre.

Rådet er samlet om at man trenger å utvikle en søyle for yrkesfag, men et flertall mener det er for tidlig å diskutere navnet på de nye gradene sektoren potensielt kan tilby. Det var også bred enighet om at man fremdeles har behov for fagskoleutdanning på nivå 5 i kvalifikasjonsrammeverket og at en åpning av NKR ikke nødvendigvis betyr mer omfangsrike utdanninger. Gratisprinsippet ble også løftet fram som en viktig sak. ECTS vil også prioriteres av rådet i tiden fremover. Fylkeskommunen i dobbeltrollen som tilskuddsforvalter og eier ble også trukket fram og problematisert, men også her er rådet delt. Likevel er spørsmålet rundt hva man gjør med utdanninger som dekker nasjonale og ikke regionale behov (som for eksempel ysteriutdanningen i sak 17/2025) et eksempel på at fylkeskommunen ikke alltid prioriterer utover egen region.

Statsråden merket seg innspillene rundt finansiering, fylkeskommunenes rolle og ECTS. Hun var også opptatt av at man fikk gode tilbakemeldinger fra sektoren på ordningen med nasjonalt studentombud.

Muntlig høring i Stortinget er satt til 31. mars, og det er også mulig å sende inn skriftlige innspill fra de ulike organisasjonene.

Rådet vil også arbeide videre med innspill til sektorens samfunnsoppdrag.

Vedtak: Rådet vedtar at AU deltar i muntlig høring, 31. mars. AU sender ut et utkast som godkjennes av rådet per e-post.

Referat slutt.